

Institutionen för beteendevetenskap och lärande
Yrkeslärarprogrammet
Linköpings universitet

Studiehandledning

Den egna yrkeskunskapen och lärande i yrkesämne, 7,5 hp

Kurskod: 976G01

Höstterminen 2020
Ronny Högberg
Tobias Karlsson

Om kursen	3
Kursens innehåll och mål	3
Kursens centrala begrepp	3
Kursens struktur	3
Litteratur.....	5
Inte tillåtet att spela in undervisning	5
Kursorganisation	6
Undervisningsdagar i augusti	7
Schema 19 – 21 augusti, 2019.....	8
Litteratur.....	8
Övningsuppgift 1: LISAM	9
Övningsuppgift 2: Att skriva en refererande text.....	10
Övningsuppgift 3: Kunskap och yrkeskunskap – grundyrket	11
Lärlöst seminarium.....	12
NU-dagar i september	13
Schema 17 och 18 september, 2020.....	13
Litteratur.....	14
Skönlitteraturprojekt.....	14
Övningsuppgift 4: Yrkesidentitet och yrkeslärande.....	14
Lärlöst seminarium.....	15
Övningsuppgift 5: Yrkeskunskap i en skolkontext	16
Yrkesläroprogrammets ”skönlitteraturprojekt”	16
NU-dag i oktober.....	18
Schema 15 oktober, 2020.....	18
Litteratur.....	18
Examinationsuppgift	19
Skriftlig examination 1 (STN1).....	19
Kurslitteratur: obligatorisk	20
Uk1 Kurslitteratur	20
Referenslitteratur: frivillig.....	21
Litteratur: Yrkesläroprogrammets ”skönlitteraturprojekt”	21
Lärlösa-seminarier genom Zoom och länkar till guider för Zoom.....	22
Vid eventuellt fullskaligt distansläge under höstterminen	22

Om kursen

I denna studiehandledning beskrivs kursen *Den egna yrkeskunskapen och lärande i yrkesämne*. Detta är den första kursen på yrkeslärarprogrammet. Information som rör hela programmet, t ex studiegång, andra kurser, tröskelregler hittar du i *Yrkeslärarutbildningen - Övergripande studiehandledning för yrkeslärarprogrammet* som återfinns på LISAM och programmets hemsida.

I studiehandledningen för denna kurs presenteras inledningsvis kursens mål, struktur och kontaktuppgifter. Därefter beskriver vi undervisningsdagarna vid Linköpings universitet med schema och den litteratur och de övningsuppgifter som behandlas vid dessa dagar. I slutet på studiehandledningen hittar du information om kursens examinationsuppgift och hela litteraturlistan.

Kursens innehåll och mål

Kursen är en introduktion till yrkeslärarutbildningen och ett första steg i den *yrkesdidaktiska progressionen*, det vill säga den gradvisa utvecklingen av yrkesdidaktisk kompetens. Centralt för kursen är att vi lyfter fram betydelsen av den egna arbetslivserfarenheten och yrkeskunnande i ett grundyrke, eftersom det utgör basen för en yrkeslärares undervisning i yrkesämnena. I kursen finns övningsuppgifter där du ska beskriva ditt yrkesområde med stöd av teorier och begrepp om kunskap och yrkesidentitet och hur man kan utveckla en sådan yrkesidentitet.

I kursen tas också ett första steg i den *vetenskapliga progressionen*, det vill säga den gradvisa utvecklingen av vetenskaplig kompetens. Du tränas i att författa en enkel, men sammanhängande text med referens till olika källor.

Enligt kursplanen ska du som student efter denna kurs kunna

- utifrån relevanta begrepp och teorier om kunskap, kunna beskriva den egna yrkeskunskapen och yrkesidentiteten.
- redogöra för hur de egna yrkeskunskaperna relateras till yrkesutbildningens yrkesämnena och rollen som yrkeslärare.
- skriftligt formulera en sammanhängande text samt använda korrekt referensteknik

Kursens centrala begrepp

- Yrkesidentitet
- Kunskap, yrkeskunskap
- Yrkesutbildning, yrkesämne

Akademiskt kunnande

- Skriva en refererande text
- Ange referenser i text respektive referenslista

Kursens struktur

Under vårterminen 2020 intog Linköpings universitet med anledning av Covid-19 ett distansläge. Universitetet har dock beslutat att en successivt återgång till ”campusläge” ska ske från och med höstterminen 2020, dvs undervisningen ska succesivt komma att genomföras som vanligt och på universitetsområdet (för de kurser där undervisningen normalt genomförs på universitetet).

För att ha möjlighet att följa de riktlinjer som finns vad gäller distans mellan människor och max antal människor i samma lokal, råder en viss lokalbrist på campus. Den successiva återgången innebär därför att NU-dagar (närundervisningsdagar) dels kommer genomföras virtuellt med hjälp av videokonferenssystemet Zoom, dels på campus (se s. 22 för information om Zoom).

För NU-dagarna som sker med hjälp av Zoom eller de som sker på campus är strukturen i stort sett densamma. Under dessa dagar genomförs föreläsningar, gemensamma seminarier och gruppseminarier. På gruppseminarier diskuteras föreläsningar, genomförda övningsuppgifter och fortsatt bearbetning inför den skriftliga examinationen i slutet av kursen. Eventuellt kan vissa föreläsningar komma att spelas in i förväg och finnas tillgänglig på Lisam, men huvudregeln är att undervisning som inte sker på campus genomförs med hjälp av Zoom och då i realtid. Nu-dagarna i augusti sker genom Zoom. Försök att vara inloggad i Zoom cirka 15 minuter innan passet/passen börjar. Du kommer att få en Zoom-länk på din Liu-epost innan undervisningspasset/passen börjar och som du använder för att få tillträde till det virtuella mötesrummet.

Mellan Nu-dagarna genomförs distansstudier som består av litteraturstudier och övningsuppgifter, vilka genomförs individuellt eller i samarbete i mindre grupper. Plattformen LISAM (<http://lisam.liu.se>) används för information och kommunikation mellan studerande och mellan lärare och studerande mellan NU-dagarna. Det finns även tidpunkter för lärarlösa seminarier utlagda som ni uppmanas att delta i. Dessa sker genom Zoom (se s 12, 15 och 22 för ytterligare information).

Ovanstående betyder att det krävs att du har tillgång till dator för kommunikation.

Beroende på hur utvecklingen av Covid-19 sker under hösten, kan dagar som är planerade att genomföras på campus i stället genomföras genom Zoom. Vi kommer i sådana fall att meddela detta i så god tid som möjligt och ber om överseende med att planeringsförutsättningar är osäkra i dagsläget.

NU-dagar (undervisningsdagar), hösten 2020

Vecka 34 (genomförs via zoom):

Onsdag 19 augusti	10.15 – 16.45
Torsdag 20 augusti	08.15 – 16.45
Fredag 21 augusti	09.00 - 15.00

Vecka 38 (genomförs på campus)

Torsdag 17 september	10.15 – 16.45 (De som vill införskaffa LIU-kort gäller starttid 9:00, se information på s.13)
Fredag 18 september	08.15 – 16.00

Vecka 42 (genomförs på campus)

Torsdag 15 oktober	10.15 – 17.00
--------------------	---------------

Övningsuppgifter

Under kursen ska du genomföra övningsuppgifter. Dessa är inte examinerande, utan just avsedda för att öva och träna inför kommande examination. Övningsuppgifter är också

avsedda att länka samman litteraturstudierna med en vardagspraktik. Övningsuppgifterna presenteras när vi träffas på NU-dagarna. De beskrivs också i studiehandledningen.

Examination

Kursen innehåller en examinationsuppgift. Kriterier för den presenteras i slutet av studiehandledningen (tentamensfrågor publiceras den 15 oktober).

Ordinarie tentamensdatum	15 - 23 oktober (hemtentamen, inlämning via dator)
Omtentamen 1:	25 - 27 november
Omtentamen 2:	27 - 29 januari 2021

Litteratur

Kursens obligatoriska litteratur återfinns dels under särskild rubrik i slutet på studiehandledningen, dels i anslutning till de olika undervisningsdagarna. Flera böcker, särskilt antologier återkommer i andra kurser inom yrkeslärarprogrammet. Så även om bara några kapitel behandlas i den här kursen återkommer boken med andra kapitel i kommande kurser. Du förväntas också i programmets olika kurser använda texter som har behandlats i tidigare kurser.

Inte tillåtet att spela in undervisning

Linköpings universitet har 2012-02-16 beslutat att ljudupptagning, fotografering, filmning och liknande inspelning av föreläsningar, seminarier och andra undervisningssituationer inte är tillåten. Du får med andra ord inte spela in föreläsningar och gruppseminarier. Ett undantag är studenter med funktionsnedsättning, som med anledning av denna behöver särskilda hjälpmedel, äger rätt att göra ljud- och bildupptagning. Då får det endast göras av studenten själv genom personlig närvaro vid föreläsningen. Sådant behov ska meddelas i god tid före föreläsningen. Det är den enskilde studenten som har ansvar att vid förfrågan uppvisa intyg om sådant behov, utfärdat av koordinator för studenter med funktionshinder vid Linköpings universitet. (*Regler för studenter om möjlighet till ljud- och bildupptagning i samband med undervisningssituationer vid Linköpings universitet, Dnr LiU-2012-00312*)

Kursorganisation

Lärare

Ronny Högberg, kursansvarig och examinator, ronny.hogberg@liu.se

013-28 18 71 (Ronny nås bäst på e-post, om behov av telefonsamtal finns, skicka ett mejl så kommer vi överens om lämplig telefontid).

Tobias Karlsson tobias.karlsson@liu.se

Sofia Nyström sofia.nystrom@liu.se

Song Ee Ahn song.ee.ahn@liu.se

Diana Holmqvist, diana.holmqvist@liu.se

Johanna Mufic johanna.mufic@liu.se

Studieadministratör

Jenny Lönn Jenny.lonn@liu.se

Programansvarig utbildningsledare

Helena Tsagalidis, helena.tsagalidis@liu.se

013-28 40 99

Studievägledare

Monica Larsson

Studievagledning.larli@uv.liu.se

013-285798

IT-support

Alla studenter har fri tillgång till Helpdesk för frågor som rör LISAM mm. Ring 013-28 58 98 eller skicka e-post till helpdesk@student.liu.se.

Se även IT-tjänster och support för studenter <https://www.student.liu.se/itsupport?l=sy>

I denna studiehandledning, sida 22, finns också en länk till en guide avseende det digitala videokonferenssystemet Zoom som vid tillfällena kommer användas i denna kurs

Undervisningsdagar i augusti

Inför den första undervisningsdagen har du redan registrerat dig och skaffat ett LIU-ID (som är nödvändigt och obligatoriskt) enligt anvisningar i antagningsbrev och välkomstbrev.

NU-dagarna den 19, 20 och 21 augusti genomförs med hjälp av vidokonferenssystemet Zoom. Dessa dagar introducerar utbildningen till yrkeslärare. *Den första dagen* presenterar vi yrkeslärarprogrammet översiktligt. Du träffar bland annat programansvarig lärare som informerar om programmet i stort. Du får också allmän information om den verksamhetsförlagda delen av utbildningen (VFU). Avslutningsvis presenterar vi också denna första inledande kurs mer detaljerat: kursplan, schema, litteratur etc. Denna dag ges en introduktion av en lärplattform, LISAM, som är ett nödvändigt verktyg för att du ska kunna genomföra studierna på yrkeslärarprogrammet. Dagen avslutas med att ni får en möjlighet att bekanta er med andra studenter, genom Zoom och primärt i de grupper ni kommer att delas in i. Det är i dessa grupper mycket av era gruppdiskussioner och seminarier kommer att genomföras i.

Den andra kursdagen börjar med en föreläsning om olika begrepp och perspektiv på kunskap. Föreläsningen förbereder dig för egna litteraturstudier och en övningsuppgift till NU-dagarna i september. Denna andra dag i augusti ska du också få en introducerande föreläsning/handledning om att skriva texter i allmänhet och hur man förväntas skriva inom en universitetsutbildning. Du får också handledning i hur man skriver en refererande text – vilket är en av övningsuppgifterna till nästa NU-dagar.

Den tredje kursdagen möter du en introducerande föreläsning om begreppet yrkesidentitet. Det handlar om att yrkeslärare har dubbla yrkeskompetenser, eller som vi säger, dubbla yrkesidentiteter. Detta resonemang fördjupas i egna litteraturstudier till NU-dagarna i september. Då fortsätter vi behandla begreppet yrkesidentitet med fokus på hur man utvecklar (lär sig), en sådan identitet.

Under programmets inledande tre dagar får du således ta del av föreläsningar och möjlighet att delta i gruppdiskussioner med andra kursdeltagare.

Försök att vara inloggad i Zoom cirka 15 minuter innan passen börjar. Du kommer att få en Zoom-länk på din Liu-epost innan undervisningspasset/passen börjar och som du använder för att få tillträde till det virtuella mötesrummet. Får du svårt att koppla upp dig ta gärna hjälp i god tid av LiU:s IT support (se s. 6 för kontaktuppgifter).

Schema 19 – 21 augusti, 2019.

Genomförs via Zoom

<i>Onsdag 19 augusti</i>	<i>Torsdag 20 augusti</i>	<i>Fredag 21 augusti</i>
	08.15 – 10.00 Föreläsning: Om kunskap Ronny Högberg	09.00 -10.00 Föreläsning: Yrkeslärares dubbla identiteter Tobias Karlsson
10.15 – 12.00 Information om yrkeslärarprogrammet Helena Tsagalidis Ronny Högberg	10.15 – 12.00 Gruppdiskussion om Kunskap Introduktion övningsuppg. 3 Ronny Högberg Tobias Karlsson Sofia Nyström Song- ee Ahn	10.15 – 12.00 Forts föreläsning Yrkeslärares dubbla identiteter Gruppdiskussion om yrkesidentitet Tobias Karlsson Ronny Högberg Sofia Nyström Song- ee Ahn
<i>Lunch</i>	<i>Lunch</i>	<i>Lunch</i>
13.15 – 14.45 Om kursen/kursintroduktion Ronny Högberg Tobias Karlsson	13.15 – kaffe Från yrkeslivet till skolbänk – de akademiska ”verktygen” Diana Holmqvist Johanna Mufic	13.15 – 14.15 Introduktion till läsning av akademiska texter Ronny Högberg
15.00 – 16.45 Om Lisam Presentation av gruppindelning och möjlighet att bekanta sig med varandra. Ronny Högberg Tobias Karlsson	efter kaffet - 16.45 E324 Forts Från yrkeslivet till skolbänk – de akademiska ”verktygen” Introduktion övningsuppg 2 Diana Holmqvist Johanna Mufic	14:30-15:00. Avslutande frågestund rörande kursen och de dagar som varit. Ronny Högberg

Litteratur

Under NU-dagarna i augusti behandlas sådant som främst går att finna i följande texter från kursens obligatoriska litteratur.

Andersson, Per & Fejes, Andreas. (2010) *Kunskapens värde – validering i teori och praktik*. Lund: Studentlitteratur. (kapitel 3)

Gustavsson, Maria & Köpsén, Susanne. (red). (2018). *Yrkesutbildning – mellan skola och arbete*. Lund Studentlitteratur (kapitel 3,7)

Gustavsson, Bernt (2002). *Vad är kunskap?: en diskussion om praktisk och teoretisk kunskap. Forskning i fokus, nr 5*. Stockholm: Skolverket. [Elektronisk resurs] Finns att ladda ner på <https://libris.kb.se/bib/11611097> (eller testa googla titeln +författarens namn)

Köpsén, Susanne. (2019) Yrkeslärares dubbla identiteter I Susanne Köpsén (red) *Lära till yrkeslärare*. Lund: Studentlitteratur. (kapitel 2).

Lundberg, Martin (2019). Yrkeskunskap. I Susanne Köpsén (red) *Lära till yrkeslärare*. Lund: Studentlitteratur. (kapitel 3).

Molander, Bengt. (2009). Kunskap finns endast i form av kunniga människor. I Thomas Hansson (red) *Didaktik för yrkeslärare*. Lund: Studentlitteratur, s. 119-135 (kapitel 6).

Persson, Sven. (2017). Forskningslitteracitet – en introduktion till att förstå, värdera och använda vetenskaplig kunskap. *Forskning i korthet nr 1, 2017*. Sveriges kommuner och landsting och kommunförbundet Skåne. Skriften finns att ladda ner på adressen: <https://kfsk.se/wp-content/uploads/2015/04/Forskningslitteracitet-Webb.pdf>

Rolf, Bertil. (2009) Teori, praktik och forskningsbaserad kunskapsteori. I Thomas Hansson (red) *Didaktik för yrkeslärare*. Lund: Studentlitteratur, s. 139-156 (kapitel 7).

Schött, Kristina., Hållsten, Stina., Moberg, Bodil & Strand, Hans. (2015). *Studentens skrivhandbok*. Stockholm: Liber

Övningsuppgift 1: LISAM

Syfte

Träna användning av LISAM och att initiera arbete i grupp.

Genomförande

Denna övningsuppgift innebär att du ska presentera dig i och bekanta dig med LISAM.

När du återvänt hem efter de introducerande NU-dagarna ska du bekanta dig med vår webbaserade lärplattform LISAM. I dina studier vid yrkeslärarprogrammet är LISAM ett nödvändigt hjälpmedel och verktyg. Via LISAM får du information, du kan kommunicera med kurskamrater samt lämna in dina kursuppgifter och examinationer.

a) För att logga in i LISAM går du till webbadressen lisam.liu.se eller följer någon av länkarna som finns på våra övriga webbsidor. Här loggar du in med ditt LiU-id.

b) Den absolut första gången man loggar in i LISAM kommer systemet att i bakgrunden bygga upp den egna personliga sidan, vilket kan ta någon minut. Utöver att vänta på detta behöver man inte göra några särskilda inställningar.

- c) Det första du gör när du har kommit in i LISAM är att lägga upp ett foto på dig själv så att dina medstudenter känner igen dig när du deltar i diskussionen.
- d) För det andra, för att öva att lägga upp ett dokument ska du skriva en kort presentation om dig själv i ett word-dokument och lägga upp den i din grupp i ”dokument”, mappen ”presentation”.
- e) Det tredje du ska göra är att cirkla runt och se dig om på kurssidan samt i LISAM. Kan du hitta all kursinformation? Text Studiehandledningen? Kan du hitta information om LISAM samt de utarbetade introduktionsbilderna som du såg på föreläsningen? Kan du hitta den stora manualen under ”Om LISAM”?
- f) Det fjärde du ska göra är att börja kommunicera med kamraterna i din grupp. Ni kan t ex komma överens om hur ni tillsammans ska använda LISAM för att stödja varandra under kursens gång.

Observera:

Om du har datorrelaterade problem med till exempel e-post, lösenord, trådlöst nätverk, LISAM eller om du har frågor rörande de allmänna datorsalarna och deras programvaror är du välkommen att höra av dig till IT-avdelningens datorsupport för studenter. Ring 013-28 58 98 eller skicka e-post till helpdesk@student.liu.se.

LISAM är designat för att användas med Firefox, Internet Explorer, Chrome eller Safari. Tidiga versioner av dessa webbläsare och andra webbläsare kan fungera, men Liu kan inte garantera att alla funktioner är tillgängliga eller att användarupplevelsen är optimal. Chrome brukar fungera för de flesta om ni har problem emd de andra webbläsarna.

Övningsuppgift 2: Att skriva en refererande text

Syfte

Övningsuppgiften syftar till att du ska träna dig i att referera, det vill säga återge innehållet i en annan text.

Detta är en övningsuppgift och därför är den inte examinerande (d.v.s. ingen bedömning och betygsättning). Uppgiften förbereder dig dock för kommande skrivuppgifter och kursexaminationer, så det är värdefullt och viktigt för dig att du genomför övningsuppgiften.

Genomförande

Du ska skriva en refererande text, det vill säga skriva ett referat efter de regler som vi gått igenom i kursen. Du ska välja ut ett kapitel eller en del av ett kapitel som ingår i kurslitteraturen som handlar om begreppet kunskap och yrkeskunskap. Texten ska vara uppdelad i tre delar/stycken: I den första delen (Inledning) berättar du vad du ska skriva om, det vill säga vad du ska göra. I den andra delen (Avhandling) ska du ”göra”, alltså referera ett textavsnitt som handlar om begreppen kunskap och yrkeskunskap. I den tredje och avslutande delen (Avslutning) berättar du vad du har gjort för något. I din text ska du också använda dig av referatmarkörer och följa regler för referenshantering.

Till din hjälp har du de presentationer som Diana Holmqvist/Johanna Mufic gick igenom den 20 augusti och som handlar om referat, referatmarkeringar och referenshantering. Dessa hittar du på kursens sida på LISAM (Kursdokument).

Redovisning

Du ska skriva en text som du ska posta i mappen för övningsuppgift 2 i *din grupp* på LISAM **senast kl 08.00 måndagen den 31 augusti**. Ditt dokument ska vara märkt med ditt namn och vilken övningsuppgift som avses (Anna A uppg 2 976G01). Du kommer att få återkoppling av Diana Holmqvist och Johanna Mufic via LISAM så att du kan ha hjälp av deras kommentarer när du skriver Övningsuppgift 3.

Du ska skriva din text i Times (eller Times New Roman), teckenstorlek 12 och med enkelt radavstånd. Lagom längd på texten är 1- 1,5 sidor. Glöm inte att sidnumrera och att skriva ditt namn överst på första sidan av texten.

Övningsuppgift 3: Kunskap och yrkeskunskap – grundyrket

Syfte

Den här uppgiften syftar till att öva dig att använda teoretiska begrepp om kunskap för att, med hjälp av dessa begrepp, beskriva och resonera om din egen yrkeskunskap i grundyrket.

Detta är en övningsuppgift och därför är den inte examinerande (dvs ingen bedömning och betygsättning). Uppgiften förbereder dig dock för den kommande kursexaminationen, så det är värdefullt och viktigt för dig att du genomför övningsuppgiften.

Genomförande

Övningsuppgiften förutsätter att du har läst kurslitteraturen (som avser NU-dagarna i augusti) och bekantat dig med begrepp kring kunskap och yrkeskunskap. Använd kommentarerna som du har fått på övningsuppgift 2 när du skriver denna uppgift.

Du har i kurslitteraturen mött olika begrepp för kunskap: Du har mött begrepp som ligger nära läroplanernas sätt att uttrycka sig t ex faktakunskap, förståelsekunskap, färdighetskunskap och förtrogenhetskunskap. Ett annat begrepp som du har träffat på är tyst kunskap. Du har också mött begrepp som i stället tar utgångspunkt i idéhistorien t ex episteme, techne och fronesis som uttryck för olika kunskapsformer.

Du ska alltså i den här övningsuppgiften träna dig att använda några av de teoretiska begrepp om kunskap som du hittills har mött i kurslitteraturen. Det ska du göra genom att *först* beskriva begreppen om kunskap genom att referera till kurslitteraturen. *Därefter* tar du stöd i begreppen för att beskriva och resonera om just din yrkeskunskap i grundyrket, glöm inte att referera även här när du använder begrepp och resonemang från kurslitteraturen.

Redovisning

Du ska skriva en text som du ska posta i mappen för övningsuppgift 3 i *din grupp* på LISAM **senast kl 08.00 måndagen den 14 september**. Ditt dokument ska vara märkt med ditt namn och vilken övningsuppgift som avses (Anna A uppg 3 976G01).

Du ska skriva din text i Times (eller Times New Roman), teckenstorlek 12 och med enkelt radavstånd. Lagom längd på texten är 1-2 sidor. Glöm inte att skriva ditt fullständiga namn i början på texten och att sidnumrera.

Vid NU-dagen den 17 september kommer vi att i respektive grupper prata om din och dina gruppkamraters uppgifter.

Lärlöst seminarium

Torsdagen 10 september, kl 15-17, uppmanas ni att delta i ett lärlöst seminarium via videokonferensverktyget Zoom. Tanken med det seminariet är att ni ska ha möjlighet att stödja varandra i bearbetningen av litteraturen. Seminariet genomförs i de grupper ni har delats in i (Lisam). För mer information, se s.22 i denna studiehandledning)

NU-dagar i september

På NU-dagarna i september ska vi följa upp övningsuppgifter och fortsätta undervisning kring begreppet yrkesidentitet – särskilt hur man kan beskriva och resonera om hur man utvecklar (lär sig) en yrkesidentitet. Då får du bekanta dig med sociokulturellt perspektiv på lärande. Olika sätt att beskriva och resonera om lärande fortsätter vi med i den tredje kursen på yrkeslärarprogrammet (våren 2020). I den här första kursen fokuserar vi endast på ett sociokulturellt perspektiv på lärande eftersom synsättet passar för vårt sätt att diskutera yrkesidentitet.

Den första dagen innehåller också en föreläsning och diskussion kring att läsa och skriva.

Notera att kl 9.00, den 17 september ges möjlighet att skaffa ett LIU-kort. Vi har bokat en särskild tid hos Infocenter (Studenthuset, där även biblioteket ligger). För detta ändamål behöver du ha laddat upp ett foto i minIT. Detta är frivilligt och enligt Infocenter är det oftast inte nödvändigt för distansstudenterande att införskaffa LIU-kortet, men vi vill ändå ge er möjlighet till det. Vi behöver dela upp oss i olika grupper för detta ändamål (max 20 i varje grupp). Ni behöver därför föranmäla er till mig via Lisam för detta ändamål.

Schema 17 och 18 september, 2020.

Sök lokal i Time edit LiU.

<i>Torsdag 17 september</i>	<i>Fredag 18 september</i>
9-10 Tid för hämtning av LIU-kort, Infocenter, Studenthuset Två grupper om gången. Mer information om detta kommer att ges på Lisam i nära anslutning till detta tillfälle. Föranmälan behövs.	08.15-10.15 Föreläsning: Lärande av yrkesidentitet (sociokulturellt perspektiv på lärande) - hur relateras yrkesidentitet och yrkeskunskap till yrkesutbildningens yrkesämnen. Tobias Karlsson Ronny Högberg Song-Ee Ahn
10.15 – 12.00 ”Det här med att läsa och skriva – läsning och skrivning som läroprocess”. Generell återkoppling övningsuppgift 2 Diana Holmqvist Johanna Mufic Johanna Mufic informerar om programmets ”Skönlitteraturprojekt”	10.30 – 12.00 Gruppdiskussioner: Lärande av yrkesidentitet (sociokulturellt perspektiv på lärande) Introduktion ÖU4 Tobias Karlsson Ronny Högberg Ronny Högberg Sofia Nyström Song-Ee Ahn
<i>Lunch</i>	<i>Lunch</i>
13.15 – 14.30 Återkoppling övningsuppgift 3	13.15 - 14.45 Pass om studieteknik Monica Larsson

Planering övningsuppgift 5 Ronny Högberg Tobias Karlsson Sofia Nyström Song-Ee Ahn	
15.00 – 16.45 Återkoppling övningsuppgift 3/Planering övningsuppgift 5 Ronny Högberg Tobias Karlsson Sofia Nyström Song Ee Ahn	15.15 – 16.00 Utrymme för planering övning 5

Litteratur

Under NU-dagarna i september behandlas sådant som främst går att finna i följande texter från kursens obligatoriska litteratur.

Andersson, Per & Fejes, Andreas. (2010) *Kunskapens värde – validering i teori och praktik*. Lund: Studentlitteratur. (kapitel 3)

Elmholdt, Claus. & Winsløv, Jan-Henrik. (2000). Från lärling till smed. I Klaus Nielsen & Steinar. Kvale, Mästarlära. Lärande som social praxis. Lund: Studentlitteratur).

Fejes, Andreas., Lindberg, Vivecka., Wärvik, Gun-Britt (red) (2017). *Yrkesdidaktiken mångfald*. (Kap. 2, 14, 16).

Höghjelm, Robert. (2009). Yrkesutbildning mellan två kulturer. I Thomas Hansson (red) *Didaktik för yrkeslärare*. Lund: Studentlitteratur, s. 101-116 (kapitel 5).

Köpsén, Susanne (2019). Yrkeslärares dubbla identiteter. I Susanne Köpsén (red) *Lära till yrkeslärare*. Lund: Studentlitteratur. (kapitel 2).

Köpsén, Susanne (2010). Yrkesundervisning. I Susanne Köpsén (red) *Lära till yrkeslärare*. Lund: Studentlitteratur. (kapitel 5).

Lundberg, Martin. (2019). Yrkeskunskap. I Susanne Köpsén S. (red) *Lära till yrkeslärare*. Lund: Studentlitteratur. (kapitel 3).

Skönlitteraturprojekt

Salinger, Jerome David. (2015). *Räddaren i nöden*. Stockholm: Bonnier.

Övningsuppgift 4: Yrkesidentitet och yrkeslärande

Syfte

Övningsuppgiften syftar till att du ska lära dig ytterligare ett perspektiv på kunskap. Du ska också fortsätta att träna din förmåga att skriva referenser i löpande text.

Genomförande

I övningsuppgift 3 använde du några olika kunskapsformer för att beskriva din yrkeskunskap. Nu ska du fortsätta att använda teorier och begrepp om kunskap, men på ett nytt sätt. Genom att använda begreppet yrkesidentitet och ett sociokulturellt perspektiv på lärande ska du beskriva och diskutera kring yrkeskunskap och yrkeslärande. Detta ger dig ytterligare möjligheter att beskriva och reflektera kring din yrkeskunskap i grundyrket och hur den egna yrkeskunskapen kan relateras till yrkesutbildningens yrkesämnen och din roll som yrkeslärare.

Du ska ta stöd av kurslitteraturen som hör till NU-dagarna i augusti och september (se ovan).

a) *Yrkesidentitet*

Du ska först beskriva begreppet yrkesidentitet genom att referera till kurslitteraturen. Därefter tar du stöd i begreppet och beskriver din egen yrkeskunskap. Det betyder att du med dina egna ord ska beskriva vad det innebär att vara snickare, bagare, sjuksköterska, fordonmekaniker etc. Glöm då inte att du ska referera till den text du hänvisar till!

b) *Att utveckla yrkesidentitet och relationen till yrkesämnena*

Du ska nu diskutera/resonera om hur eleven utvecklar alla delar av yrkeskunskapen som ingår i yrkesidentiteten. Du ska resonera om hur detta är synligt i någon ämnesplan/kursplan som används inom ditt yrkesområde, men om du vill får du också relatera till hur du själv har lärt dig ditt yrke. Du kan kanske se likheter eller så tycker du att det inte stämmer alls – förklara då hur det var för dig istället. Kom ihåg att också anknyta till kurslitteraturen när du diskuterar/resonerar.

Glöm inte att du ska referera till den text du hänvisar till! Det måste framgå om du refererar till någon annan text eller om det är dina ord, åsikter och värderingar. Tänk på resonemanget om "vem säger vad" som Maria Terning pratat om.

Redovisning:

Du skall skriva en text med tydlig uppdelning på a) yrkesidentitet och b) yrkeslärande.

Du ska skriva din text i Times, 12 pkt och enkelt radavstånd och den ska vara 1-2 sidor lång. Posta texten i mappen för övningsuppgift 4 i *din grupp* på LISAM **senast kl 08.00 måndag den 28 september**. Du ska märka ditt dokument med namn, uppgift och kurs (Anna A uppg 4 UK1). Glöm inte att även skriva namn i början på din text och att sidnumrera.

Senast den 7 oktober får ni en övergripande kollektiv feedback i relation till uppgiftens syfte och hur ni lyckats uppfylla det. Efter det kommer ni få till uppgift att läsa en av era gruppkamraters uppgifter och ge feedback på denna. Vid NU dagen den 15 oktober har ni möjlighet att ställa frågor om något är oklart efter den feedback ni har fått och gett.

Lärlöst seminarium

Torsdagen 24 september, kl 15-17, uppmanas ni att delta i ett lärlöst seminarium via videokonferensverktyget Zoom. Tanken med det seminariet är att ni ska ha möjlighet att stödja varandra i bearbetningen av litteraturen. Seminariet genomförs i de grupper ni har delats in i (Lisam). För mer information, se s.22 i denna studiehandledning)

Övningsuppgift 5: Yrkeskunskap i en skolkontext

Syfte

Syftet är att få orienterande kunskaper om hur yrkesutbildningar organiseras på olika skolor. Detta är en kursuppgift så den är inte examinerande, men för att du ska få nya insikter och kunskaper att reflektera över när det gäller läraryrket, är det värdefullt för dig att besöka en annan skola än den du själv arbetar på, alternativt, om du aldrig tidigare har arbetat som lärare, att få möjlighet att besöka ett yrkesgymnasium,

Genomförande

Uppgiften genomförs i form av ett studiebesök där du ska besöka någon av de andra kursdeltagarnas skolor. Det behöver inte vara ett besök inom ditt eget yrkesområde. Ni får själva besluta vem som ska besöka vem samt hur och när besöket ska ske. Detta kan vara ett tillfälle för er att lära känna varandra i gruppen ifall ni väljer att tillsammans besöka en av er i gruppen som redan arbetar som yrkeslärare. Arbetar du idag inte på en skola och hellre vill besöka din kommande VFU skola, är det här ett tillfälle för det.

Redovisning

Efter besöket skriver du ner några tankar och reflektioner kring besöket. Relatera dem gärna till dina egna yrkeskunskaper och din roll som yrkeslärare. Du behöver inte visa vad du skrivit för någon, men att skriva ner tankarna är ett tillfälle för reflektion och en bra förberedelse för att berätta för andra om ditt besök. Du ska vara beredd att berätta och diskutera dina reflektioner i samband med kursens avslutande NU-dag den 16 oktober.

Yrkeslärarprogrammets ”skönlitteraturprojekt”

Varför läsa skönlitteratur?

Det finns flera anledningar till att läsa skönlitteratur. Ett vanligt argument är att det utvecklar förståelse för hur andra tänker. På samma sätt gör läsandet av skönlitteratur att vi kan utveckla en större kännedom om världen och det hjälper oss att bli bättre läsare i allmänhet. Forskning visar t.ex. på att ordförråd och grammatiska kunskaper utvecklas. Detta innebär t.ex. att skönlitterärt läsande kan gynna elevers lärande också i andra ämnen än Svenska. Genom att läsa skönlitteratur kan en dessutom lära sig att tänka i liknelser och bilder, och att uppfatta tvetydigheter och ironier m.m. I sin tur bidrar det till att de kan utveckla sin förståelse för mänsklig kommunikation och lättare förhålla sig kritiska till en enkla ”åsiktskulturer” som handlar om att gilla eller att inte gilla.

Yrkeslärare som ”läsambassadörer”

Då läsandet av skönlitteratur bland unga har gått ner blir skolans roll att uppmuntra och utmana elever till att läsa än viktigare. Som yrkeslärare har ni möjlighet att vara ambassadörer för läsning bl.a. genom att visa att ni själva läser och/eller genom att använda er av skönlitteratur i undervisningen. Som ett led i detta vill vi inom ramen för yrkeslärarprogrammet ge er tillfälle att läsa och samtala om en roman under hösten. Förhoppningsvis kan det inspirera till att läsa skönlitteratur tillsammans med elever.

Upplägg

Vi kommer under hösten att läsa J D Salingers bok *Räddaren i nöden* tillsammans. Den handlar om 17-åriga Holden som blivit relegerad från sin skola på grund av bristande

studieintresse. Boken är en klassiker som är lättläst och handlar mycket om identitet och vad som händer inom honom nästföljande dagar.

Boken kommer att introduceras under UK1 och följas upp under UK2 med ett s.k. boksamtal, i en form som inte präglas av krav och bedömning, utan handlar om att lyfta de tankar, attityder och känslor som väckts under läsningen och tillsammans utveckla vår förståelse av texten. Ett forum kommer att finnas på LISAM för de som önskar att diskutera under läsandet. Jag kommer att lägga ut lite frågor som stöd till detta och ni är fria att också själva lyfta sådant ni vill diskutera. Mer information om skönlitteraturprojektet kommer att meddelas på LISAM och en kortare introduktion kommer att hållas den 17 september.

Källor:

<http://www.skolverket.se/skolutveckling/forskning/amnen-omraden/it-i-skolan/undervisning/litteraturlasning-1.141291>

<http://skolvarlden.se/artiklar/skonlitteratur-vidgar-elevernas-vyer>

NU-dag i oktober

Kursens sista dag inleds med en introduktion till nästa kurs då vi introducerar det som kommer att vara fokus i de följande kurserna – lärarprofessionen eller som vi nu säger yrkesläraridentiteten. Ni kommer därefter att diskutera den feedback ni har fått på övningsuppgift 4. Vi ska också blicka tillbaka, summera och utvärdera kursen och vi kan diskutera eventuella frågor som ni har inför den kommande tentamen, som kommer att öppnas den 19 oktober.

Schema 15 oktober, 2020.

Sök lokal i Time edit LiU.

<i>torsdag 15 oktober</i>
10.15 -11.30 Föreläsning: Lärare en profession Ronny Högberg
<i>Lunch</i>
12.30 - 16.00 Gruppredovisning övningsuppgift 4 Ronny Högberg Tobias Karlsson Sofia Nyström Song- Ee Ahn
16.15 – 17.00 Summering: Kunskap, yrkesidentitet, yrkeskunskap, yrkesämne Frågestund inför tentamen Kursen sedd i backspegeln (kursutvärdering) Ronny Högberg Tobias Karlsson

Litteratur

Under NU-dagarna i oktober behandlas sådant som främst går att finna i följande texter från kursens obligatoriska litteratur.

Collnerud, Gunnel & Granström, Kjell. (2015). Respekt för lärarprofessionen. Om lärares yrkesspråk och yrkesetik. Stockholm: Liber. (Kapitel 1, 2).

Köpsén, Susanne, (2019). Yrkeslärares dubbla identiteter. I Susanne Köpsén (red) *Lära till yrkeslärare*. Lund: Studentlitteratur. (kapitel 2).

Examinationsuppgift

Skriftlig examination 1 (STN1)

Detta är en hemtentamen och examinationen bygger på genomförda övningsuppgifter 2, 3,4 och 5. Examinationsfrågorna läggs ut i LISAM under ”Inlämning” och blir synlig först när examinationen startar. **Examinationen genomförs 15-23 oktober**. Du kommer att få mer information om hur examinationen ska gå till på LISAM och i samband med undervisningen på NU-dagarna

Frågorna finns tillgängliga senast kl 17.30 den 15 oktober under ”Inlämningar”. När du har svarat på examinationsfrågorna ska du **senast kl 17.00 den 23 oktober** lämna in dina svar på LISAM (under ”inlämningar”). **Observera att senare inlämning inte accepteras.**

För dig som inte blir godkänd och behöver arbeta vidare med examinationsfrågorna ges möjlighet till omtentamen (nr 1) 25 – 27 november, omtentamen (nr 2) den 27-29 januari 2021. Ytterligare tillfällen (nr 3 och 4) erbjuds när kursen ges nästa gång, det vill säga hösten 2021.

Betygskriterier

Godkänd

Studenten visar att denna kan *på grundläggande nivå*

- beskriva och diskutera yrkeskunskap och den egna yrkesidentiteten, i relation till grundläggande teorier om kunskap.
- redogöra för hur de egna yrkeskunskaperna relateras till yrkesutbildningens yrkesämnen

Studenten visar att denna kan

- tydligt formulera en sammanhängande text
- *relativt* korrekt använda accepterade referenstekniker

Väl godkänd

Den studerande uppfyller de krav som tas upp under bedömningen Godkänd. Därtill krävs att studenten visar att denna kan *självständigt, motiverat och nyanserat*

- beskriva och diskutera yrkeskunskap och den egna yrkesidentiteten i relation till grundläggande teori om yrkeskunskap
- redogöra för hur de egna yrkeskunskaperna relateras till yrkesutbildningens yrkesämnen
- tydligt formulera en välstrukturerad sammanhängande text

Studenten visar att denna kan *korrekt använda* allmänt accepterade referenstekniker.

Underkänd

Att inte uppfylla kriterierna för Godkänd innebär att man blir Underkänd.

OBS! Olika typer av fusk, exempelvis plagiat leder också till betyget Underkänd. Du kan läsa mer om fusk och plagiat på <http://www.student.liu.se/regler/disciplinarenden/fusk?l=sv>
Där hittar du bland annat följande text:

”Plagiat är när man utger sig för att ha gjort ett arbete själv som någon annan har producerat. Det innebär att man skriver av en text utan att ange källan. Det är även när man använder texter mer eller mindre ordagrant utan att använda sig av citattecken. För att undvika att bli misstänkt för plagiat ska du alltid ange källan till den text som du använder dig av samt att sätta ut citattecken när du ordagrant återger från en annan text. Den text som du skriver får inte ligga för nära originalet, du ska alltid använda dina egna ord i det material som du skriver.”

Du kan heller inte använda tidigare arbeten som du har examinerats på, t ex i en annan kurs. Däremot är du fri att använda texter som du har gjort på övningsuppgifter inom den här kursen. Dessa texter har du ju inte examinerats på.

Kurslitteratur: obligatorisk

På Yrkeslärarprogrammet använder vi kurslitteratur vars olika kapitel berör olika kurser inom utbildningen. Det betyder att du kommer att använda böckerna genom att läsa ytterligare kapitel i boken inom din utbildning. Vilka kapitel som gäller för första kursen på programmet anges inom parentes efter respektive bok. Vilket/vilka kapitel som sedan används vid de olika avsnitten i den här kursen framgår i schema och övningsuppgifter.

Uk1 Kurslitteratur

Andersson, Per & Fejes, Andreas (2010). *Kunskapers värde – validering i teori och praktik*. Lund: Studentlitteratur. (Kapitel 3)

Collnerud, Gunnel & Granström, Kjell. (2015). *Respekt för lärarprofessionen. Om lärares yrkesspråk och yrkesetik*. Stockholm: Liber. (Kapitel 1, 2).

Fejes, Andreas., Lindberg, Vivecka., Wärvik, Gun-Britt (red) (2017). *Yrkesdidaktiken mångfald*. (Kap. 2, 14, 16 + valda kapitel. (Denna bok kommer att återkomma i yrkesutbildningens kurser)

Gustavsson, Bernt (2002). Vad är kunskap?: en diskussion om praktisk och teoretisk kunskap. *Forskning i fokus*, nr 5. Stockholm: Skolverket. [Elektronisk resurs] Finns att ladda ner på <https://libris.kb.se/bib/11611097> (eller testa att googla titel och författarnamn)

Gustavsson, Maria & Köpsén, Susanne. (red). (2018). *Yrkesutbildning – mellan skola och arbetsliv*. Lund Studentlitteratur (valda kapitel. Denna bok kommer att återkomma i utbildningens kurser)

Hansson, Thomas (2009). *Didaktik för yrkeslärare*. Lund: Studentlitteratur. (Kapitel 5, 6, 7)

Köpsén, Susanne (red) (2019). *Lära till yrkeslärare* (reviderad upplaga). Lund: Studentlitteratur. (Kapitel 2, 3, 5). (Denna bok används i varje kurs genom att bokens olika kapitel i huvudsak följer samma ordning som kurserna genomförs).

Persson, Sven. (2017). *Forskningslitteracitet – en introduktion till att förstå, värdera och använda vetenskaplig kunskap*. *Forskning i korthet nr 1, 2017*. Sveriges kommuner och

landsting och kommunförbundet Skåne. Skriften finns att ladda ner på adressen:
<https://kfsk.se/wp-content/uploads/2015/04/Forskningslitteracitet-Webb.pdf>

Schött, Kristina., Hållsten, Stina., Moberg, Bodil & Strand, Hans. (2015). *Studentens skrivhandbok*. Stockholm: Liber

Artiklar som delas ut i samband med undervisning:

Elmholdt, Claus. & Winsløv, Jan-Henrik. (2000). Från lärling till smed. I Klaus. Nielsen & Steinar. Kvale, *Mästarlära. Lärande som social praxis*. Lund: Studentlitteratur.

Referenslitteratur: frivillig

Förslag på litteratur om du vill fördjupa dina studier

Köpsén, Susanne. (2014). How vocational teachers describe their vocational teacher identity. *Journal of Vocational Education & Training*, 66(2), p. 194-211.

Köpsén, Susanne & Fejes, Andreas. (2013). Yrkeslärares identiteter. I A. Fejes, *Lärandets mångfald. Om vuxenpedagogik och folkbildning*. Lund: Studentlitteratur (s. 121-138).

Gustavsson, Bernt (red) (2004) *Kunskap i det praktiska*. Lund: Studentlitteratur

Andra böcker om skrivande:

- Ask, Sofia (2011). Hållbara texter. Grunderna i formellt skrivande. Stockholm: Liber
- Backman, Jarl (2010). *Rapporter och uppsatser*. Lund: Studentlitteratur.
- Dysthe, Olga., Hertzberg, Frøydis., Løkensgard Hoel., Torlaug T. (2011). *Skriva för att lära*. Lund: Studentlitteratur. Dysthe
- Jarrik, Arne & Josephson, Olle (1996). *Från tanke till text*. Lund: Studentlitteratur.
- Løkensgard Hoel, Torlaug. (2010). *Skriva på universitet och högskolor*. Lund: Studentlitteratur.
- Strömqvist, Siv (2014). *Konsten att tala och skriva*. Malmö: Gleerups Förlag.

Litteratur: Yrkesläroprogrammet "skönlitteraturprojekt"

Salinger, Jerome David. (2015). *Räddaren i nöden*. Stockholm: Bonnier.

Lärlösa-seminarier genom Zoom och länkar till guider för Zoom

Mellan nu-dagarna och i relation till era övningsuppgifter (2 och 3), uppmanas ni studenter att delta i lärlösa seminarier genom Zoom. Zoom är ett digitalt videokonferenssystem, som vid olika tillfällen kommer att användas i genomförandet av denna kurs.

De lärlösa seminarierna är till för er att tillsammans bearbeta litteratur och de frågeställningar litteraturen har väckt hos er. Tidpunkterna för dessa är satta i nära anslutning till när ni ska lämna in era övningsuppgifter.

Det är upp till er att organisera seminariet, men deltagarna utgörs av de gruppmedlemmar som finns i era respektive grupper på Lisam. Ni behöver utse någon i er grupp som kan ta huvudansvar för att planera mötet och bjuda in resterande medlemmar (se nedan för länk till en guide för Zoom).

Vi lärare kommer inte att kontrollera dessa möten. Det är inte obligatorisk att delta i dessa Zoom-seminarier, men ni uppmanas att göra det. Tanken med dem är att ni gemensamt ska ge varandra stöd i bearbetningen av kursinnehållet.

Lärlöst seminarium nr 1 (kunskapsbegreppet)

Datum: 10 september, kl 15-17

Lärlöst seminarium nr 2 (lärande av yrkesidentitet)

Datum: 24 september, kl 15-17

Ni kan naturligtvis komma överens om andra tidpunkter om samtliga i gruppen är med på det.

Zoom- Videokonferensvertyg:

För att ladda ner Zoom: <https://liu-se.zoom.us/download>

En kort Zoom-guide finns på: <https://www.student.liu.se/itsupport/zoom-student?!=sv>

På Lisam, under kursdokument, finns också en kortare film om hur man startar ett möte i Zoom.

Vid eventuellt fullskaligt distansläge under höstterminen

Universitetet har under våren 2020 med anledning av Covid -19 intaget ett så kallat distansläge. När denna kurs genomförs är planen att NU-dagar, förutom vid NU-dagar i augusti, ska genomföras på Campus. Om universitetet under hösten behöver återgå till distansläge kommer även NU-dagar i september och oktober att genomföras med hjälp av Zoom.